ROK IX

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

№ 23

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 GRUDNIA 1934 ROKU

ZMIANA USTAWODAWSTWA CELNEGO

(Dokończenie)

W poprzednim numerze „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" omówiliśmy pokrótce nowe prawo celne, rozporządzenie o zakazach przywozu, o taryfie celnej wywozowej, o zniżkach celnych, o zwrotach ceł, o przywozie przez Gdynię.

Poza wymienionemi rozporządzeniami wydane zostały ponadto obwieszczenia: w sprawie podurzędów celnych, otwieranych w siedzibie przedsiębiorstw przemysłowych („Mon. Pol" Nr. 249 poz. 310), o istniejących na polskim obszarze celnym lotniskach celnych („Mon. Pol." Nr. 250 poz. 317) i wreszcie jeden z najważniejszych przepisów proceduralnych, jakim są przepisy wykonawcze do prawa celnego, ogłoszonego w Dz. U. Nr. 90 pod poz. 820.

Szczegółowa analiza przepisów wykonawczych w ramach niniejszego artykułu nie jest możliwa. Z tego względu ograniczymy się do pobieżnego tylko przeglądu niektórych ważniejszych postanowień. Przegląd ten wykazuje w porównaniu z dotychczasowym stanem przytoczone niżej różnice.

Przywożone przez porty polskie węgiel kamienny, brunatny, torfowy, brykiety, koks i torf— wolne od cła — nie podlegają również opłatom manipulacyjnym.

5% dodatkowej opłaty manipulacyjnej (akcydencji) nie opłacają towary wolne (ustawowo) i zwalniane od cła, zgłaszane na piśmie oraz wszystkie towary zgłaszane ustnie, chociażby i podlegające cłu.

Deklaracja nadawcy wymagana jest w jednym egzemplarzu, przyczem w ruchu morskim deklarację nadawcy zastępuje odpis konosamentu, w ruchu powietrznym — odpis listu przewozowego.

Termin zgłoszenia towarów do odprawy w granicznych urzędach celnych I i II kl. (z wyjątkiem morskich, lotniczych i drogowych II kl.) przedłużono z 7 do 10 dni.

Agenci celni mogą załatwiać formalności celne bez piśmiennego zlecenia strony.

Ważne dla życia gospodarczego jest postanowienie o udzielaniu informacyj w sprawie stosowania taryfy celnej, przewidziane w art. 45 prawa i § 45 p. wyk. Informacyj takich udzielać będzie Ministerstwo Skarbu po złożeniu przez petenta podania, do którego winno być dołączone 3 lub 4 (jeżeli ma być przeprowadzona analiza) próbki danego towaru, albo odpowiednia ilość fotografij, rysunków, opisów towarów i t. p., poświadczonych przez petenta. Udzielona petentowi informacja jest ważna w ciągu 3 miesięcy od daty jej udzielenia w odniesieniu do towaru badanego według nadesłanych próbek, z wyjątkiem tych przypadków, gdy w okresie ważności informacji nastąpi zmiana taryfy celnej, odnosząca się do objętego informacją towaru. Próbki nadsyłane z zagranicy pod adresem Ministerstwa Skarbu w celu uzyskania informacji taryfowej wolne są od należności celnych i ograniczeń przywozowych.

W przeciwieństwie do dawnych przepisów, nowe prawo celne nie przewiduje dla strony obowiązku przedstawiania przy zgłoszeniu do odprawy dokumentów handlowych, natomiast wymaga, aby przy zgłoszeniu szczegółowem strona wskazywała pozycję, podział pozycji, punkty, litery, uwagi i t. p. taryfy celnej oraz szczegółowe dane potrzebne do wymiaru cła. W razie zgłoszenia ogólnego, pobiera się akcydencję w wysokości 5% sumy przypadającego cła. Towary wolne od cła nie podlegają akcydencji.

Nowe prawo celne oraz przepisy wykonawcze wypełniają lukę, jaka istniała w dotychczasowem ustawodawstwie w odniesieniu do składów celnych. Szczegółowe przepisy zawarte są w §§ 114 — 124 przep. wyk. i przewidują, między innemi: że odprawa celna towarów przeznaczonych do przechowywania w publicznym składzie celnym może się odbywać w pomieszczeniu składu; że osobom, uprawnionym do rozporządzenia towarem złożonym w składzie, zezwala się na pobieranie próbek; że towary przechowywane w składzie mogą być przebierane, czyszczone, przesuszane, odkurzane i t. p. za zezwoleniem i pod kontrolą urzędu celnego; że oddzielone z oczyszczonego lub przebieranego towaru części mogą być wywiezione zagranicę lub zniszczone pod dozorem celnym.

W praktyce zachodzą wypadki, że towar korzystający z premji wywozowej, wywieziony zagranicę (poza obrotem szlachetniającym) wraca spowrotem do kraju. Przy zwolnieniu od cła przywozowego takiego towaru powstawały w urzędach celnych wątpliwości. Dla zapobieżenia tym wątpliwościom nowe przepisy stanowią, że w razie powrotnego przywozu z zagranicy

krajowych towarów, które przy wywozie korzystały ze zwrotu cła, zaświadczeń kompensacyjnych lub zwolnienia od podatku przemysłowego, o zwolnieniu od cła przywozowego decyduje Minister Skarbu naskutek wniosku eksportera, który ma obowiązek nadmienić, że powracający towar korzystał przy wywozie z pomocy finansowej państwa.

W ruchu pocztowym niewolno przesyłać w listach przedmiotów, podlegających należnościom celnym.

Bardzo ważną inowacją jest postanowienie z art. 121 prawa celnego, głoszące że zmiana ustalonego wyniku rewizji, poza przypadkami zażaleń stron, dopuszczalna jest tylko do chwili wydania towaru stronie lub wywiezenia go zagranicę. Po wydaniu towaru lub wywiezieniu zagranicę władze celne mogą tylko prostować wymiar należności spowodu oczywistych omyłek lub nieprawidłowego zastosowania stawek konwencyjnych.

Nowe przepisy ustalają wysokość odsetek za zwłokę, pobieranych od kwot niedoborów celnych nieuiszczonych przez stronę w ciągu dni 30 po dniu wręczenia jej wezwania płatniczego, jakoteż w tych przypadkach, gdy odprawione warunkowo towary nie zostały w ustalonym terminie przywiezione z zagranicy lub wywiezione zagranicę. Odsetki te w obu przypadkach wynoszą 12% w stosunku rocznym.

Ponieważ w myśl art. 121 ust. 6 prawa celnego za niedobory celne ponoszą solidarną odpowiedzialność strona i agent celny lub agencja publicznych przedsiębiorstw przewozowych, wezwania płatnicze przesyła się jednocześnie wszystkim zobowiązanym. W razie wniesienia przez jedną z zobowiązanych osób odwołania od wezwania płatniczego, decyzję wręcza się wszystkim osobom, które otrzymały wezwanie.

Nowe prawo celne zawiera ponadto postanowienia, dotyczące wstępnego badania towarów przez stronę przed zgłoszeniem tegoż do odprawy celnej, ewidencji niektórych towarów sprowadzanych z zagranicy oraz znakowania towarów. Postanowienia te, nie mające odpowiednika w dotychczasowem polskiem ustawodawstwie celnem, będą miały zastosowanie: wstępne badanie — po usunięciu trudności technicznych, związanych z przygotowaniem pomieszczeń do wstępnego badania i po ustaleniu przez Ministerstwo Skarbu wykazu urzędów, w których wstępne badania będą mogły się odbywać; ewidencja i znakowanie towarów — po ogłoszeniu odpowiednich list towarów, podlegających znakowaniu lub ewidencji.

Wkońcu nadmienić trzeba, że przytoczone zarządzenia nie wyczerpują całokształtu przepisów, jakie muszą być wydane w związku z wejściem w życie prawa celnego. Prace kodyfikacyjne trwają nadal i, aż do czasu zupełnego przystosowania wszystkich przepisów do nowego prawa, dotychczasowe zarządzenia mają zastosowanie jeżeli nie są sprzeczne z nowem prawem.

M. N.

WYBORY DO IZB PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH

Zarządzeniami z dn. 8 listopada 1934 r., ogłoszonemi w „Monitorze Polskim", Nr. 260 i 261 Pan Minister Przemysłu i Handlu nadał Związkowi Przemysłu Chemicznego prawo powołania radców do Izb Przemysłowo-Handlowych, mianowicie:

Do Izby Przem.-Handl. w Gdyni — 1 radcę
Do Izby Przem.-Handl. w Katowicach—2 radców
Do Izby Przem.-Handl. w Sosnowu — 1 radcę
Do Izby Przem.-Handl. w Wilnie — 1 radcę
Do Izby Przem.-Handl. w Krakowie — 1 radcę
Do Izby Przem.-Handl. w Poznaniu — 1 radcę
Do Izby Przem.-Handl. w Warszawie— 1 radcę
Do Izby Przem.-Handl. w Łodzi — 1 radcę

Celem przeprowadzenia wyborów, Związek Przemysłu Chemicznego zwołał—zgodnie z przepisami statutowemi — 8 walnych zebrań, które odbędą się dn. 3 grudnia r. b. od godz. 9 w pierwszym lub 10-ej w drugim terminie do godz. 11 min. 20 w pierwszym lub 12 min. 20 w drugim terminie. Wszyscy członkowie Związku zostali zawiadomieni o powyższych zebraniach listami poleconemi.

Zgodnie z postanowieniami prawa, na każdem ze zwołanych zebrań przewodniczyć będzie Komisarz Wyborczy do odpowiedniej Izby, jedynym zaś punktem porządku obrad jest sprawa wyboru radców.

Przypominając członkom Związku Przemysłu Chemicznego o powyższych zebraniach wyborczych, prosimy o niezawodne przybycie.

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI

Produkcja dwuchromianów sodu i potasu w Polsce przez szereg lat nie mogła pokryć zapotrzebowania wewnętrznego i wskutek tego importowaliśmy do kraju dość znaczne ilości dwuchromianów. W r. 1933 przywóz wyniósł prawie 600 tonn, wartości 690.000 zł., w ciągu pierwszych 10 miesięcy roku bieżącego — niespełna 300 tonn, wartości 330.000 zł. W związku z rozszerzeniem produkcji dwuchromianów w Sp. Akc. Zakładów Chemicznych w Częstochowie, oraz podjęciem fabrykacji przez Sp. Akc. „Wrzosowa" — import ten staje się już zupełnie zbędny. Cowięcej, zdolność produkcyjna obydwu fabryk przewyższa zapotrzebowanie wewnętrzne.

Fakt powyższy notujemy skwapliwie, jako dowód niesłabnącej energji twórczej polskiego przemysłu chemicznego, oraz jako jeden z czynników, wzmacniających aktywność naszego bilansu handlowego.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. Nr. 32 i 33 „Informatora Eksportowego").

Belgja. Podwyższenie cła na alkohol metylowy.

Bułgarja. Zwolnienie od cła boraksu i nitrogliceryny, zakupywanej przez państwo dla celów przemysłowych.

Czechosłowacja. Rozciągnięcie przymusu przedkładania świadectw pochodzenia przy przywozie fosfatów, żywicy i smoły.

Indochiny. Zwyżki cła na różne produkty chemiczne.

Palestyna. Nawiązując do notatki, zamieszczonej w Nr. 22 „Wiadomości" dodajemy co następuje: Według wyjaśnień Dyrekcji Celnej w Haifie przymusowi rejestracji podlegają takie znaki, marki lub patenty, z których nie wynika jasno, w jakim kraju zostały zarejestrowane i mogą przeto wywoływać wrażenie, że są zarejestrowane w Palestynie. Np. marka ochronna „ZAWIERCIE" lub „CRISTAL PATENT" podlega przymusowi rejestracji w Palestynie. Gdyby jednak po słowie „Zawiercie" umieszczono dopisek „registered in Poland" lub po słowach „Cristal Patent" dopisek „Patented in Poland", to wtedy marki te nie podlegałyby przymusowi rejestracji.

KRONIKA

Dn. 19 listopada r. b. odbyło się kolejne posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, na którem wysłuchano sprawozdania z działalności Komitetu Uczczenia 30-lecia Działalności Naukowej Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Związek Przemysłu Chemicznego bierze udział bezpośredni w organizacji jubileuszu, składając odpowiedni adres dla Pana Prezydenta, oraz przyczyniając się finansowo do wydania specjalnych zeszytów „Roczników Chemji" i „Przemysłu Chemicznego", poświęconych Panu Prezydentowi. Uroczystości jubileuszowe odbędą się, jak wiadomo, dn. 7 grudnia r. b. i składać się będą z 2-ch części: inauguracji gmachów technologicznych Politechniki Warszawskiej, oraz odpowiedniej akademji.

Zarząd Związku wysłuchał na temże zebraniu sprawozdania z przebiegu rokowań traktatowych, oraz postanowił jedno z następnych zebrań poświęcić specjalnie zagadnieniom Szkoły Chemiczno-Przemysłowej w Warszawie, Muzeum Przemysłu i Techniki, wreszcie Radzie Bezpieczeństwa Pracy.

Dn. 22 listopada r. b. staraniem Sekcji Przemysłowej Polskiego Towarzystwa Chemicznego odbył się odczyt p. Dr. S. Otolskiego, przewodniczącego Sekcji Farmaceutycznej Związku Przemysłu Chemicznego, na temat: „Polski przemysł farmaceutyczny".

Prelegent w interesującej formie omówił cały szereg zagadnień: powstania i rozwoju przemysłu farmaceutycznego; łączności farmacji z medycyną; podziału artykułów farmaceutycznych na wytwory i przetwory; podziału fabryk farmaceutycznych na kategorje. Przedstawił stan polskiego przemysłu farmaceutycznego przed i po wojnie, jak również w okresie obecnym; zobrazował potrzeby przemysłu farmaceutycznego i wykazał łączność przemysłu farmaceutycznego organicznego z przemysłem barwnikarskim; poruszył sprawę półproduktów dla chemikalij w Polsce; wreszcie scharakteryzował pozytywne ustosunkowanie się Rządu do przemysłu farmaceutycznego w Polsce, jak również sprawę współdziałania nauki polskiej w rozwoju przemysłu farmaceutycznego.

Po odczycie odbyła się ożywiona dyskusja, w której zabierało głos wielu mówców. Brak czasu nie pozwolił wyczerpać listy zapisanych do głosu. Wieczór ten, stanowiący ciąg dalszy posiedzeń Sekcji Przemysłowej, zainaugurowanych wiosną roku bieżącego wykładem p. Inż. M. Piaseckiego o barwnikach i półproduktach, jest raczej zagajeniem dyskusji, której dalszy ciąg ma się odbyć niebawem.

Jedna z należących do Związku Przemysłu Chemicznego dużych fabryk chemicznych interesuje się podjęciem w Polsce produkcji: dwucyjanodwuamidu, azotanu guanidyny, nitroguanidyny, aminoguanidyny i jej soli (węglanów, siarczanów, chlorowodorków i t. p.), hydrazyny i siarczanu hydrazyny. Ponieważ w zestawieniach importu, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, artykuły te nie są wymienione — przeto trudno jest zorjentować się w wysokości zapotrzebowania. Na tej więc drodze zwracamy się do zrzeszonych przedsiębiorstw chemicznych z prośbą o poinformowanie, które z nich i w jakich ilościach konsumują nazwane wyżej produkty.

W zapobieganiu nieszczęśliwym wypadkom i chorobom zawodowym bardzo duże znaczenie mają ochrony indywidualne pracującego, jak np. maski, okulary ochronne, hełmy, kombinezony, fartuchy, kurtki, rękawice, obuwie. Zależnie od materjału, kroju i wykonania ochraniają one przed pyłem, materjałami żrącemi, oparzeniem, zatruciem, uszkodzeniem przez maszyny i t. p.

Małe rozpowszechnienie tych ochron w Polsce wynika w dużej mierze z trudności w ich nabywaniu, czego dowodem są liczne zapytania w tej sprawie pod adresem Instytutu Spraw Społecznych.

W związku z tem Instytut zwraca się do wszystkich firm i osób, które wyrabiają lub mogłyby wyrabiać, a także tych, które sprzedają powyżej wymieniony sprzęt ochronny o nadsyłanie wzorów, próbek i szczegółowych prospektów z rysunkami i cennikami pod adresem Instytutu Spraw Społecznych — Warszawa, ul. Wiejska 19 m. 4.

W okresie od dn. 28 kwietnia do 5 maja 1935 r. odbędą się Targi Poznańskie. Rada Interesentów Targów Poznańskich zwróciła się do Związku Przemysłu Chemicznego z apelem wzięcia udziału w przyszłorocznych Targach przez przemysł chemiczny. Rozumiejąc wagę Targów, chętnie spełniamy prośbę sformułowaną pod naszym adresem i załączamy do niniejszego numeru formularze zgłoszeń na Targi Poznańskie. Sądzimy, że doceniając wagę Targów Poznańskich dla zdobycia rynku wewnętrznego i poszerzenia możliwości eksportowych, polskie przedsiębiorstwa chemiczne chętnie wezmą udział w targach wiosennych w Poznaniu.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.
Aceton	420.—
Alkohol metylowy techniczny 90%	160.—
„ „ czysty 99%	300.—
* Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1.53
* Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1.25
Azotan amonu	100.—
Azotyn sodowy	120.—
Benzol handlowy 90%	92.—
„ czysty	104.—
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13.50
* Boraks	90—100.—
Chlor ciekły	115.—
Chlorek cynku 50° Bé	30.—
*Chlorek wapna bielący	30.06
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22.—
Chlorobenzol	165.—
Chloroform czysty	800.—
„ „pro narcosi"	1.800.—
Eter siarkowy	450.—
Fenol czysty	265.—
Formalina 40%	210.—
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	220.—
* „ techniczna 85/88%	150.—
Karbolineum	29.75
Klej kostny	230.—
Klej skórny	250.—
Krezol czysty	128.—
Kwas azotowy tech. 36° Bé za 100% HNO_3	95.—
Kwas mrówkowy 80%	235.—
Kwas siarkowy 60° Bé	6.00
„ solny 19°/21° Bé	9.50
„ octowy techn. 30%	85 —
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	15.—
„ rogowa 13/14%N	35.—
Naftalin surowy prasowany	28.00
„ czysty w łuskach	52.50
Octan sodu	120.—
„ ołowiu	200.—
Oleina	175.—
Oleum 20%	18.—
Olej lniany	145.—
* Potaż kalcynowany 90/95%	120.—
* Potaż żrący topiony 88/92%	140.—
Pirydyna czysta dla celów analitycznych za 1 kg	8.00
Smoła preparowana	16.50
Saletra amonowa	100.—
Saletra potasowa	130.—
* Saletra sodowa 15,5% N_2	28.10
*Salmjak raf.	120.—
Siarczan amonu	23.70
* Siarczan miedzi	65—75.—
* Siarczek sodu 60/62%	64.—
Soda amonjakalna	22.50
* „ kaustyczna	54.—
Sól glauberska krystaliczna	7.00
Stearyna	155.—
Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10.72
Toluol czysty	115.—
Woda amonjakalna chem. czysta zaw. ± 25% NH_3	60.—
Żelatyna techn.	400.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BORUTA Sp. Akc.", Zgierz, tel. Łódź 121-01; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINNICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. I-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna bielący.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE". Warszawa, Czackiego 14, tel. 5.91-24.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. KARPIŃSKI Spółka Akcyjna", Warszawa. Wolność 9, tel. 11-06-00.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM", Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 206-80.
Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW" Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, 5.84-30

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Smoła pierwszorzędowa:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna:
„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Żelazokrzem 45% i 75%:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej—Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11